

12ο ΕΤΗΣΙΟ FORUM ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

τοκοφορία σε αχρεώστητη καταβολή φόρων

Ασπασία Μάλλιου

Tax Partner

CCI FRANCE GRÈCE

ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ
& ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

**POTAMITIS
VEKRIS**

SEEING
BEYOND,
DELIVERING
IMPACT.

Divani Caravel Hotel
2 Απριλίου 2026

τοκοφορία σε αχρεώστητη καταβολή φόρων

γενικοί ορισμοί

✓ **άρθρο 78 Σ.:**

- ❖ αρχή της νομιμότητας και βεβαιότητας, από την οποία απορρέει η άμεση εκτελεστικότητα εκτελεστώ τίτλων (φορολογικές πράξεις – δικαστικές αποφάσεις)

✓ **τόκος:**

- ❖ μέσο αποκατάστασης της οικονομικής ζημίας που προκαλείται από την αντίθετη στον νόμο αποστέρηση κεφαλαίου του φορολογουμένου

✓ **δικαιολογητική βάση:**

- ❖ άρθρο 17 παρ. 1 Σ.: προστασία της περιουσίας, συμπεριλαμβανομένων των χρηματικών απαιτήσεων
- ❖ άρθρο 1 ΠΠΠ ΕΣΔΑ: προστασία ιδιοκτησίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο
- ❖ άρθρο 4 παρ. 5 Σ.: αρχή φορολόγησης βάσει φοροδοτικής ικανότητας

✓ **άρθρο 52 παρ. 4 ΚΦΔ:**

- ❖ περιορισμένη ρύθμιση, [αίτηση του φορολογουμένου και αναγνωρίζεται τοκοφορία μόνο αν επιστροφή όχι μέσα σε 90 ημέρες]

τοκοφορία σε αχρεώστητη φόρων

νομολογία & δικονομικό πλαίσιο τοκοφορίας

- ✓ η νομολογία διαμορφώνει επιμέρους κανόνες

- ✓ νομική φύση διαφοράς:
 - ❖ παρεπόμενη διαφορά της επιστροφής αχρεώστητου φόρου
 - ❖ δημόσιου δικαίου χαρακτήρας –
 - ❖ υπάγεται στα διοικητικά δικαστήρια ουσίας
 - ❖ ΣτΕ 2190/2014, ΣτΕ 686/2020

- ✓ δικονομικές δυνατότητες:
 - ❖ σώρευση αιτήματος τοκοφορίας με το κύριο δικόγραφο
 - ❖ αυτοτελής προσφυγή ακόμη και μετά τη διάγνωση του αχρεώστητου- ΣτΕ 175/2025
 - ❖ σιωπηρή απόρριψη αιτήματος τοκοφορίας → λόγος αναίρεσης - ΣτΕ 261/2024

τοκοφορία σε αχρεώστητη καταβολή φόρων

νομολογιακοί προβληματισμοί

✓ επιτόκιο:

- ❖ χαμηλότερο επιτόκιο έναντι αυτό για το δημόσιο σε υπερημερία του φορολογουμένου
- ❖ νομολογία: δικαιολογημένη διαφοροποίηση → **ΣτΕ 2190/2014**
- ❖ κριτική: αμφίβολη συμβατότητα με την αρχή ισότητας (*ίδια η φύση στη διακράτηση κεφαλαίου*)

✓ χρόνος έναρξης τοκοφορίας:

- ❖ αφετηρία από την άσκηση ένδικου μέσου (άρθρο 21 ΚΝ δικών Δημοσίου 1944)
- ❖ νομολογία: **ΣτΕ 2339/2023**
- ❖ κριτική: η ζημία αρχίζει ήδη από την προηγούμενη της άσκησης ένδικου μέσου, αχρεώστητη καταβολή

✓ λήξη διαστήματος τοκοφορίας:

- ❖ έως την ειδοποίηση πληρωμής τόκων από τη διοίκηση
- ❖ δεν αρκεί η έκθεση ελέγχου
- ❖ νομολογία: **ΣτΕ 734/2024**

τοκοφορία σε αχρεώστητη καταβολή φόρων

ενωσιακή προσέγγιση (ΔΕΕ)

- ✓ **ενωσιακή αρχή:**
 - ❖ υποχρέωση πλήρους αποκατάστασης ζημίας → περιλαμβάνει και την καταβολή τόκων

- ✓ **διαδικαστική και δικονομική αυτονομία κρατών:**
 - ❖ τα κράτη καθορίζουν τις προϋποθέσεις, υπό τον περιορισμό:
 - της αρχής ισοδυναμίας
 - της αρχής αποτελεσματικότητας

- ✓ **χρόνος έναρξης τοκοφορίας:**
 - ❖ πρέπει να εκκινεί από την αχρεώστητη καταβολή και όχι από την αίτηση
 - ❖ # δεν αποκαθίσταται πλήρως η ζημία (παραβίαση της αρχής αποτελεσματικότητας)
 - ❖ άλλωστε, το δημόσιο υπολογίζει τόκους από την επόμενη ημέρα καθυστέρησης → άνιση μεταχείριση

- ✓ **νομολογία ΔΕΕ:**
 - ❖ C-565/11

τοκοφορία σε αχρεώστητη καταβολή φόρων

πρακτική φορολογικής διοίκησης

- ✓ **προϋπόθεση αμετακλήτου:**
 - ❖ αντίφαση: επιστρέφει το κεφάλαιο αλλά όχι τους τόκους
 - ❖ παραβίαση της άμεσης εκτελεστότητας των εκτελεστών τίτλων
 - ❖ αντίθεση με τη νομολογία
- ✓ **δικονομική επιβάρυνση :**
 - ❖ φορολογούμενος: αίτηση συμμόρφωσης (άρθρο 3 ν. 3068/2002)
 - ❖ καθυστέρηση στην απονομή δικαιοσύνης
- ✓ **λοιποί εκτελεστοί τίτλοι – απόφαση δεδ:**
 - ❖ άρνηση καταβολής τόκων, λόγω έλλειψης κανονιστικού πλαισίου
 - ❖ αντίθεση στον νόμο και στον κανόνα βεβαιότητας του φόρου
 - ❖ και οι αποφάσεις ΔΕΔ αποτελούν εκτελεστούς τίτλους με άμεσα αποτελέσματα
- ✓ **θεσμική διάσταση:**
 - ❖ δημόσιο συμφέρον ≠ ταμειακό συμφέρον
 - ❖ απαιτείται ίση εφαρμογή κανόνων μεταξύ διοίκησης και φορολογουμένου
 - ❖ αρχή της εμπιστοσύνης + κράτος δικαίου

Ευχαριστώ!

2 Απριλίου 2026

Α. Μάλλιου